

Datum: 20 maart 2026
Onderwerp: Inbreng t.b.v commissiedebat Regio's d.d. 25.03.2026

G40 Stedennetwerk
Paulijn de Bruijne
Secretaris Themagroep
Interbestuurlijke verhoudingen
p.bruijne@zaanstad.nl
Tel: 06 – 58002382

www.G40stedennetwerk.nl
LinkedIn: [G40 Stedennetwerk](#)

Geachte leden van de commissie,

Nederland staat voor grote maatschappelijke opgaven, zoals de aanpak van woningnood, zorgen voor voldoende bereikbare banen en de hervorming van de jeugdhulp. Dit zijn vraagstukken waar het Rijk en gemeenten elkaar hard nodig hebben. Het zijn ook vraagstukken waar samenwerking binnen de regio cruciaal is.

Het is daarom goed dat het Rijk inzet op versterking van regionale samenwerking. Helaas verbindt het hier aan nog onvoldoende duidelijke keuzes en randvoorwaarden. Juist hier willen we als G40, het netwerk van centrumsteden, graag aan de bel trekken.

Want doordat er geen duidelijke koers is, is er in de praktijk van regionale samenwerking een complex landschap ontstaan. Met een kluwen aan regionale samenwerkingsverbanden, wat heeft geleid tot aanzienlijke bestuurlijke en ambtelijke drukte. Zonder dat de gezamenlijke slagkracht om de maatschappelijke problemen aan te pakken, is toegenomen.

Binnen de regionale samenwerking willen we als centrumsteden de stap naar voren zetten. We zien dat we als centrumstad een cruciale rol kunnen spelen. We nemen vaak het voortouw in regionale samenwerking. Omdat we als steden over de bestuurlijke ervaring, ambtelijke capaciteit en netwerken beschikken om regionale vraagstukken aan te pakken.

Bovendien fungeren wij vaak als het hart van een bredere regio, met voorzieningen en economische functies die van betekenis zijn voor bewoners, organisaties en bedrijven in de gehele regio. Een sterke regio heeft de slagkracht van een sterke centrumstad nodig.

In de praktijk zien we ook dat we als centrumsteden vaak voor de gehele regio werken. Kleinere gemeenten doen voor de uitvoering van de vele taken vaak een beroep op ons. Daarmee hebben we feitelijk een steeds grotere taak, maar zijn het mandaat en de middelen voor de centrumsteden niet in dezelfde mate meegegroeid.

Dit begint steeds meer te knellen. Hierdoor verloopt de besluitvorming in de regio vaak traag en komen gemeentelijke organisaties onder druk te staan. Met als belangrijk effect dat de aanpak van maatschappelijke opgaven waar we als gemeenten en Rijk aan willen werken, achterblijft.

Wij vragen u daarom om in het commissiedebat aandacht te besteden aan de **positie van (centrum)steden in regionale samenwerking** en pleiten voor de volgende stappen:

- Zorg voor een heldere toedeling van taken, verantwoordelijkheden en randvoorwaarden tussen overheidslagen en leg deze vast in het beleidskader *Decentraal bestuur*;
- Borg een vanzelfsprekende en structurele rol voor centrumsteden aan regionale tafels, bijvoorbeeld bij het opstellen van strategische regionale investeringsagenda's;
- Faciliteer het gesprek over een evenwichtige bijdrage van grote en kleinere gemeenten aan regionale samenwerking, inclusief passende financiële en organisatorische ondersteuning.

Het erkennen en versterken van de rol van centrumsteden is essentieel om regionale samenwerking effectief te laten functioneren – en daarmee om de grote opgaven van deze tijd daadwerkelijk aan te pakken.

Wij gaan hierover graag met u in gesprek.

Met vriendelijke groet,

Paul Depla, voorzitter G40 Stedennetwerk